

Newyork. Az amerikai cionista élet legjelentősebb eseménye az amerikai cionista szervezet 43-ik évi konferenciája volt, amelyet néhány nappal ezelőtt Pittsburgban tartottak meg. A konferencián több nagyszabású beszéd hangzott el, majd az alábbi határozatokat hozták: 1. Terveket dolgoznak ki a palesztinai építmunka fejlesztésére, amely megfeleljen a jelenlegi fokozott szükségleteknek. Elhatározták, hogy egymillió dolláros amerikai kölcsönt szereznek a Jisuv céljaira. Ebből a kölcsönből 250 ezer dollárt nyomban a határozat elfogadása után lejegyeztek. 2. Részletes újjászervezési tervet dolgoztak ki, amelynek értelmében több körzetre osztották be az Egyesült Államokat és elhatározták, hogy az összes körzetebe tartozó szervezeteket és csoportokat egyesítik. Minden körzet külön irodát létesít. 3. Megválasztották az új vezetőséget. Stephen Wise és Louis Lipsky 5-7 személyből álló tanácsot javasoltak a mozgalom élére. Dr S. Goldmann, a szervezet volt elnöke és több más szónok ezen javaslat ellen szóltak fel és Edmund J. Kaufmann megválasztására tettek előterjesztést. Egy másik csoport Louis Lipskyt jelölte, aki azonban visszalépett és ekkor a konferencia egyhangúlag Kaufmannt választotta meg az amerikai cionista szervezet elnökévé. Kaufmann személye nem túlságosan ismeret meg a hivatalos cionista körökben sem. Washingtoni nagykereskedő, aki tevékeny segítséget nyújtott Weizmann professzornak legutóbbi amerikai látogatása alkalmával. Kaufmann megválasztása annak a bizonyítéka, hogy a delegátusok többsége új vezetőséget akar, amelyben a newyorkiakon kívül a washingtoni cionisták is képviselve legyenek. Ezenkívül husz személyből álló végrehajtóbizottságot választottak, amelynek hét tagja Newyorkból, a többi 13 pedig Amerika nagy központjaiból kerül ki. Az új vezetőségnek joga van öt tagot kooptálni. A cionista világszervezet végrehajtóbizottságának képviselőiben Nachum Goldmann és Eliezer Kaplan vettek részt a konferencián.

Bucuresti. — A külügyminisztérium rendelkezése értelmében 1940 szeptember 1-vel megvonták a tiszteletbeli főkonzul és tiszteletbeli konzul megbízatást a következőktől: 1. Louis Dreyfus párisi tiszteletbeli főkonzul. 2. Leon Cotnareanu nizzai és monacói tiszteletbeli főkonzul. 3. Henri Utermans antwerpeni tiszteletbeli főkonzul. 4. Carlo Vasco tiszteletbeli főkonzul, a guatemalai tiszteletbeli főkonzulátus mellett. 5. Jack Gaster amsterdami tiszteletbeli konzul. 6. Jean Louis Dreyfus tiszteletbeli konzul a párisi tiszteletbeli főkonzulátus mellett. A külügyminisztérium hasonlóképpen visszavonta a meghívást Románia eddigi genfi tiszteletbeli főkonzuljától is. — A Straja Tárii rendelkezésre való hivatkozással, a labdarúgó szövetség 16 zsidó futball egyesületet törölt nyilvántartásából. A kizárt zsidó sportlakulatok a következők: Macabi Bucuresti, Macabi Constanta, Macabi Galati, Macabi Nagyvárad, Darkochba Marosvásárhely, Kadima Temesvár, Hakoah Brassó, Macabi Craiova, Macabi P-Neamt, Macabi Dorohoi, Macabi Botosani, Macabi Suceava, Macabi-Hakoah Iasi, Hagibor Rádauil, Hagibor Cluj.

Budapest. — Vázsonyi Jenő udvari tanácsos, a magyar államvasutak nyugalmazott elnökligazgatója, Vázsonyi Vilmos volt igazságügyminiszter testvér-bátyja betűvenhat éves korában elhunyt. — A hivatalos lap kiegészítő rendelkezést közöl, amelynek értelmében az állami felügyelet alatt álló összes társulatok és egyéb vállalatok kötelesek bejelentést tenni a vállalatukban alkalmazott tisztviselőknél a zsidó-törvény érel előírt nyugdíjazásáról vagy elbocsátásáról.

Bucurestiben a „Népk” példányszámaként kapható a „Modern Kölcsonknyvtár”-ban, Calea Victoriei 50. (Telefon palotával szemben, szuterén). Valamint a Tutunarie Albu-nál, str. Lipscani 19. (Elite kávéházzal szemben).

(Folytatás a 7-ik oldalról)

borzó iroda is, amely az ő alantasaitól kapta a 35.000 borítékot is. De azért hallgattam, mert katona voltam. (Itt jegyzi meg Jabotinsky feljegyzéseiben, hogy szerencsése Angliának, hogy ebben a pillanatban katona voltam és nem szídtam össze a tábornokot.)

Odakiáltott Patterson-nak: — Ez a sergent holnap Portsmouthba megy kiképzésre. Mert olyan jó katonát kell belőle nevelni, mint amilyen jó aglátor.

Elmentem és megvártam a folyosón Patterson. — Holnap megyek Portsmouthba — mondottam.

— Az ördögbe is — ez csak amolyan mondas volt a tábornok részéről, nagy szükség van a szervezésnél Önre és ezután is itt marad...

A LÉGIÓ MUNKÁJA — HADIDICSŐSÉGE ÉS SZEREPE.

Ilyen előzmények után hosszú vajdások, ismételt sikertelen kísérletezések és nekiiramodások után végre megalakult a Cion Mule Korps, az ösvérvén, majd utána a Royal Fusiliers-ek, végül Judeans menórás, kadimás, magendavidos zsidó légiója. A Jabotinsky bataillon-jának, a 38-as számúnak katonái a londoni zsidónegyedből kerültek ki. Ott verbuválta légiójának katonáit. És milyen vitézek lettek ezek a szabólegények. Nagyszerű katonák voltak. A világ legmélyebb pontjának, a Holttengernek kibírhatalan forró kámlaniában harcoltak, bátran, megakuvás nélkül. Álltak a fegyverek tüzeiben, hagyták fejük felett repülni az ellenséges golyókat, kinlódtak a maláriával és rendíthetetlen nyugalommal szálltak szembe minden megpróbáltatással.

Jabotinsky a Balfour deklaráció kiharcolásának érdemét ötven százalékban a légióknak tulajdonítja. Ezt írta könyvében is, amelyben naplószerűen írja le „Die jüdische Legion im Weltkrieg” törtérláját.

Jabotinsky meglialt és hányattalott, színes élményekkel telt életének egyik legérdekesebb fejezete épen a zsidó légióval kapcsolatban. Ebben a könyvében veti fel azt a kérdést is, hogy kinek-minek köszönhetjük a Balfour-deklarációt és ezt a választ adja:

— Herzinek és Rotschildnak köszönhetjük, Pinskernek és Moses Hessnek. De még inkább a „Bilu”-nak (első telepések) és ivadékaiknak. A telepéseknek, a tanítóknak, a munkásoknak. Nem szólva arról, ami a legtöbbet segített rajtunk a népkérel: a Bibliáról. Talán kilenc, talán kilencvenkilenc lépéssel még a háboru előtt közelítettük meg a célt. Csak a tizedik lépést tettük meg a háboru alatt. Ez az utolsó hatalmas lépés volt, — igazságtalanság lenne, ha erről megfeledkeznénk a kollektív előnyomulás — ötezer zsidó légióárús marsa...

Ötezer zsidó és csak azért volt annyi, mert az angolok lobbát nem engedték. Ha ma engednék — százezeren jelentkeznének.

— KOLOZSVÁRON keressse fel a CARMEL oit. kóser vendéglőt. Calea Regale Ferdinand 33. (Str. Dacia saikon, a Regal kávéházzal szemben), ahol pontos kiszolgálás mellett a legjobban étkezhet.

PÁLYAZAT.

Állomilag képesített, az állami elemi és középiskolák izr. vallásu tanulóinak hitoktatására jogosított hitoktatót keresünk. Okmány másolatokkal és fizetési igényekkel felszerelt ajánlatok Comunitea Bis. Eyr. din RESITA küldendők.

S-U-M-O-R

A CHASZAM SZOFER ÉS A VENDEGE.

Messzi városból való gazdag vendég állított be egyszer a pozsonyi rabbi Móse Szóierhez. A rabbi megköszönte, hogy ekkorai fáradt a kedvéért. A vendég tiltakozott:

— Rokonaim laknak itten, hozzájuk jöttem. És ha már itt vagyok, gondoltam, elnézek a rabbihoz is.

Amikor a látogatás befejeztével a vendég kifelé tartott, a rabbi kikísérte. A vendég szabódni kezdett: — Ne legyen magának a rabbi akkora fáradságot!...

Most a rabbin volt a tiltakozás sora: — Nem a te kedvéért megyek. A gyomrom szólít kifelé. És ha már amúgy is utban vagyok, elkísérlek egy kicsit!

MIERT OSTOBA A KANTOR?

Egy hitközségben nagyon kiöregedett a kantor és hangja legyengült, amellet még a hivatást is sérteette. Meg akarták szabadulni tőle, mire az egyik vezető a következő anekdotát mondotta el:

— Amikor az Ursten megteremtette a világot, elcinte negyven éves életkort akart ajándékozni minden élőlénynek. De jött a 16 és lemondott 20 esztendőről. Elég neki 20 éven át cipelni a terhet. És jött a számár és ő is beérte 20 esztendővel. Majd boldog lesz negyven éven át köröt rágni és az emberék ütést-verését elütni.

A cházán, a kantor előbb megtudakolta, hogy mi lesz a munkaköre és amikor megtudta, hogy csak trillázni, énekelni kell, kedvet kapott a hosszú életre és nyolcvan esztendőért esdekelt. Az Ursten ráállott. Megajándékozta a 16 meg a számár 20-20 évvel. Így azután negyven évig még csak ember-számba megy valahogy a kantor, de negyven éven túl lőleje, számár-esse van és ugyanezen a melior-fózióon esik át a hangja is. Negyven éven túl nyert, mint a 16 és bög, mint a számár!

VÁLTÓ... MÁCESZRE IRVA

A gróf kölcsönt vett fel a zsidóitól. A lejáratkor nem fizetett. A zsidó beállított a palotába:

— Gróf uram, fizess, mert különben beperellek! A gróf pisztolyt fogott a zsidóra: — Vagy lenyeled rögvest a váltót, vagy agyonlőlek!

Mit tehetett a zsidó? Lenyejte a váltót és odébbállott. Nagyobb baj azonban nem lett a dologból, mert meglepése ugyan, a gróf mégis kifizette az adósságát; kiegyenlítette a lenyelt váltót.

Néhány hónap mulva, megint kölcsönre szorult a gróf. A zsidó újra hitelezett neki. Történetesen Pé-szách elnapján történt a dolog. A zsidó fogta magát és bement a kamrába, máceszt hozott ki magával. Meginsáta a grófot, írja a máceszre a váltót.

A gróf ráörmedt: — Megbolondultál?

Mire a zsidó: — Színjőzán vagyok, gróf uram. De attól tartok, hogy újra le kell nyeljem a váltót! És mácesz jobbíz, mint a nyomtatott papíros.

A SZERENCSES ÉS A SZERENCSETLEN

A szegény rokon megkönyörkezi a gazdagra: — Adj kölcsön ezer hadd lássak valami üzletnek!

Mire a gazdag: — Szerencsésen főtás vagy. Nem merek ezer rád bízni, mert biztos, hogy egyszerűen elveszited. Egyezzzünk meg abban, hogy minden évben száz kapsz föltem herék fiz esztendőn át.

A szegény a fületővét vakargatta és nem állott rá: — Nem fogadom el az ajánlatodat. Mert amilyen disznó van, az első évben cipatkok és megmarad a nekem szánt pénzed.

BUN DE IMPRIMAT.

„GRAFICA”, ORADEA

NÉPUNK

Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor ORADEA Felelős szerkesztő: Leitner Zoltán

Tulmérétezték-e a segély?

Hangokat hallunk, különösen szép Erdélyünk kincses városából, amely turcsán hangzik tüleiknek. Arról beszélnek, hogy a zsidó „szociális ügyosztály programja tulmérétezték.” Volt idő, amikor nem lehet és nem szabad szavakon nyavagni, akkor most igazán annak találgatni napjainkat. Legszívesebben valami „tulmérétezték” lesztéri összeloqást képzelnénk el a legaktuálisabbnak és legokosabbnak és nem szóvirágok csokrá helvezni az aggodó zsidóság ablakaiba.

Milyen boldog város is lehet Kolozsvár, amikor máris arról beszélnek, hogy a program „tulmérétezték.” Véleményünk szerint a zsidó nyomor az, amely tulnő laskankint a dimenziókon, a kenyértelenség és tanácsatlanság nő lihetetlen módon épen most, amikor deres hajnalokon mintha már a kegyetlen tél kopogása halatszanék. Bibliamagyarázók mondják, hogy Szodoma és Gomora lakói oly kegyetlenek voltak, hogy olyan ágyakat készítettek, amelyekbe, ha befektettek valakit és lábai hosszabbaknak bizonyultak, mint a méret, akkor levágták azokat, ha meg kisebb volt a megkintott, akkor kegyetlenül nyujtották végtagjait. Mindkét művelet kegyetlen és régidők primitív kínzási módszereit látjuk benne, amely valóban hatalmas fejlődésen ment át.

Ma már ugyan nem léteznek az ó- és középkor kintó eszközei. Létezik azonban világszerte a zsidó probléma, amelynek főleg gazdasági és társadalmi méretei sokkal nagyobbak és komolyabbak annál, sem hogy egy segély-akció kezdetén már tulméréteztességre lehessen szó. Ilyen kijelentések már eleve lehetlenné teszik a segély-akció sikeres kifejlődésének és végrehajtásának lehetőségét.

Nehéz ma a méreteket eltalálni, s mi megdöbbenet figyelünk fel erre a kolozsvári jelenségre, ahol már „méretekről” beszélnek, amely a gyógvitás nagyságát szabná meg. Holott tapasztalataink szerint eddig ugyszólván alig történt valami a komoly segítés és az egyesült erővel való összeloqás érdekében. Talán a kolozsvári eset inkább arra mutat rá, hogy egyes egyedek akadása nagy, de amikor a lettekre kerül a sor, akkor kiderül, hogy a zsidó nyomor megvelelt ágyához tul kicsire méretezték a segítés leavveré.

A kolozsvári esetben is inkább a vezető hangja nagy, de csalódással látjuk majd, hogy a „tulmérétezték” programból mi az, ami megvalósul. Terveket ávartani valóban nem sulus munka. Mi is tudnánk olyan programokat összeállítani, hogy szemezéjára ellána minden érdekeltnek. Azoknak, akinek segíteni kell, meg azoké is, akiket segíteni emienns kötelességünk. Boldogok lehetünk, hogy programtul-

méréteztéről van szó, mert ez azt jelenti, hogy a nyomor kicsi lesz és tul sok a pénz és a lehetőség, amely majd rendelkezésre áll. Mi ennek ellenkezőjéről vagyunk meggyőződve. Szerintünk a nyomor lesz tulmérétezték és a segítés — gyenge.

Amerre nézünk, midentelé sok rokonvonalat ledezünk fel az angolok rendszerével. Hiába mondotta az ellenség, hogy hatalmas repülőparkkal rendelkezik, nem készült fel Chamberlain, csak jó polgári esernyőjével hadonászott. A zsidóság sohasem volt saqat, amely a megközelíthetlenség látszatát kelthette volna. Csak a zsidóság keretein belül voltak olyan apró, kis korlátszigetek, ahol egy-egy zsidó a maga aranyhorgonyával ideig-óraig meavelthette lábát és rögön abban a tévhitben ringatózott, hogy alatta szilárd talaj van, amelyet semmiféle lávún nem zavarhat meg.

A mi örökké optimista aranyhorgonyosaink ma még mindig azt hiszik, hogy eléggé felkészültek már és mert az ő kis palota-kunyhójuk szilárdnak hiszik, ugy vélik, hogy máris tulmérétezték a segítési akció. A zsidóság zöme pedig még az

angolok legmájánál is Heamatikusabban nézi az eseményeket.

Nem látunk komoly megmozdulást. A nagy zsidó közületek alusznak. Egyetlen anket, egyetlen komoly átlóqó megmozdulás még nem volt. Németországban annak idején a Hillsaktion rögön megindult, Magyarországon az OMZSA (Országos Magyar Zsidó Akció), nálunk — semmi! Egy-két optimista nyilatkozat és erre már tulméréteztességről is beszélnek. Csak a feladatok, amelyek megoldásra várnak — „tulmérétezték”. Meg a nyomor, amely naponta nő. De a munka — tulméréteztelen kevés. Ugyszólván semmi!

Egyes kisebb zsidó hitközségek valóban igyekeznek megindítani a munkát. De össze fog omlani ez is. Össze fog zsugo-rodni, ha nem lesz egy mindent átlóqó szociális tervszerű összeloqás. Kevesebb szónoklatot akarunk hallani és semmiesetre sem a „szavak tulméréteztését.”

Programnyilatkozatokból elég volt. Meg a vízbetelú körülú kórus is elhallgat-hat már, amely utiú ismétli: „mentés! meg ó!” Hígyjük el, hogy egy kimentelt ültökölő többet ér, mint ezernyi föből álló kórus, amely éajpéró ordítással hangoztatja a „mentésük meg!” szót.

Tetteket vár az erdélyi zsidóság! Álljanak már végre az éle az arra rátermetek és illetékesek és lássuk, mit kezdenek A hangoskodók, a folyton nyilatkozók pedig hallgassanak el. Nehegy az egész „pedig-ből” a „tulmérétezték” semmittevéss maradjon!

Palesztinában a brit hadsereghez tartozó külön katonai egységek alakulnak

Meghosszabbították a certifikátok lejáratí idejét októberig

Wedgwood ezredes, aki évtizedek óta lelkes harcosa az önálló zsidó Palesztinának, interpellációt jegyzett be, amelyben megkérdezte a brit hadügyminisztert, hogy igénybe veszi-e a palesztinaiak katonai szolgálatát? E den hadügyminiszter válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy a palesztinaiaknak joakuban áll belépni a különböző katonai egységekbe. Külön palesztinai osztagok is lesznek, amelyek az angol birodalmi haderőhöz fognak tartozni. Kétezer zsidó jelentkezett már, akiknek iratit továbbították az illetékes katonai hatóságokhoz.

Ez a híradás burkolt formában azt jelenti, hogy mégis alakul egy kisebb zsidó katonai erő, amely hivatott lesz arra, hogy az angol közelkeleti hadsereg köteleiben harcoljon a brit imperiumért. Nagyon szerény ez a kezdet, de az angol elzárkózás után ez a lépés mindenesetre

azt jelenti, hogy változtattak az elven Londonban és felismerték annak katonai értékét is, hogy a palesztinai zsidóság katonaköteles és önként jelentkező részét az országvédelem szolgálatába állítsák. Viszont az ottani zsidóság morális és lényleges erejét feltétlenül növelni fogja, ha látják, hogy az ország védelmében reguláris zsidó csapatok is résztvesznek.

A bevándorlási certifikátokra vonatkozólag fontos értesítés érkezett. A litvániai, lettországi és romániai angol konzulátusokat értesítették, hogy az augusztusban lejárató certifikátok érvényét október 31-ig meghosszabbították. Ez azt ígen fontos intézkedés, mert a certifikát-tulajdonosok sem tudtak utnak indulni, mert a török kormány nem adott átutazási vizumot. Remélni lehet, hogy időközben sikerülni fog megszerezni a török vizumot, mert másképen szárazföldön nem közelíthető meg Palesztina.

lin elvei lesznek irányadók, de ha a világforradalmi jelenségek erősödnek, akkor maguk a harmadik internacionale bível kaparnák ki Trockijt a forró mexikói földből, hogy álljon az élre. De a francia merénylőnek vasdorogja örökre végzett ezzel a nagy zsenivel, akit ezzel a nyers „argumentummal” lehetett csak meggyőzni: a vasdoroggal, amely szíjjeltörte koponyáját. Azt a ragyogóan éles elmét, amelynek történelemformáló ereje van. A kiváló író és hatalmas szervező zsenit, amely a XX. század lézasan tragikus történelmének egyik kialakítója volt.

A „Porunca Vremii” az angolokat is zsidóknak deklarálja

„A „Porunca Vremii”, mely a legintran zingenebb álláspontot vallja a zsidókérdést illetőleg, cikket írt, amelyről csak akkor alkothatunk fogalmat, ha magát a cikket kivonatoljuk. Ime a cikk:

— Az első és egyedüli ország a világon, a történelem folyamán: Anglia, amely védelmébe vette nyitlan a zsidóságot. Nem adódott elő még európai, vagy világszerte, amikor tárgyalásra került, hogy Anglia ne védte volna a zsidókat. A világ azt hitte mostanig, hogy az emberszeretet vezeti az angolokat, amikor a zsidókat támogatják, de most kiderült, hogy a „Tenqerek Király-öröfje” más okok miatt támogatja a zsidókat és nem azért, mert humanista volna. Most végre lehullt az álarc, amelyet eddig viseltek. A „Weltiens” című lap azt írja legutóbbi számában, hogy Nagybritánia nem volt sohasem más, mint Izrael bitorlalmá.”

Idézeteket közöl az „angol-zsidó” lapból, a „Times”-ból, mely azt az álláspontot vallja, hogy az angolok az elveszett tíz zsidó törzs leszármazottai. Így 1937 október elsején egy anglikán lelkész cikket írt, mely szerint Dávid király trónja, az angol királyé, amely csak akkor fog újra régi fényében ragyogni, ha Palesztina teljesen

zsidó és angol lesz. Valószínűleg egy cionistabarát cikk volt ez, mert a további idézetek arról szólnak, hogy 1917-ben megtörténtek az első lépések az angol uralom Palesztinára való kiterjesztésére és azóta folyton azon mesterkednek, hogy az angolok uralma végleges legyen a Jordán mindkét partján. „Az angolok nem mások — mint zsidók”, — fejezi be a Porunca Vremii. — Ez abból is látszik, hogy mindig „mások harcbaküldésével, uzsorával, csalással” harcoltak és most is azt teszik.

Ugy véljük, hogy polemizálni nem lehet ezzel a feltétellel. Elvégre, ha az angolok nem szegyelek, akkor nekünk sincs okunk panaszkodni, erre az előkelő rokonságra. De mi lenne, ha az angolok győznének? Még hozzá vitéz harcok árán? És nem azokkal a legyverekkel, amelyeket az antiszemiták imputálnak nekik? Vajjon akkor mit irnának a gyűlölködők? Szerény véleményünk szerint a brit orozslán még nem döglött meg, kár ennyire beleuagni. Hátha sebei begyógyulnak és ugy elordítja magát, hogy az egész világ beleremea? Ki tudja ezt? Eden és a többi államiérti öntudatos beszéde után, lehet, hogy még ez is bekövetkezhet. Akkor szomorúak lesznek azok, akik ennyire beleuagtak.

Árja szülők előnyben

Mostanában már gyakran komikussá vált, hogy miképpen igyeksenek megtagadni zsidó emberek szüleit, nagyszüleit és főleg rajtuk keresztül zsidó származásukat. Nemrégiben Oradeán is volt egy per, amely arról szólt, hogy két ismert váradi zsidó fiatalember kérte a bíróságot: tekintettel apjuknak 1919-ben történt kikeresztelésére, ismerik el annak keresztény vallását rájuk nézve is — annál is inkább, mert ők akkor még kiskorúak voltak és így apjuk vallását nem követhették. Sokat beszéltek erről mostanában, de ennél még érdekesebb, amit Aradról írnak. Radó Gyula női konfektio kereskedő szintén a bíróságot akarja igénybe venni, hogy ismerje el róla, apja árja származását és, csupán anyja volt zsidó. Radó Gyula hivatkozik arra, hogy édesapja bizonyos Pölzl József keresztény férfi volt, aki csupán

anyja kedvéért lett zsidóvá. Mint zsidó anyakönyvveltek annakidején és mostohaapja, aki nevelte szintén zsidó volt. Radó Gyula nagy üzleteket létesített Aradon, tekintélyes vagyonra tett szert és szerepet játszik Arad gazdasági életében is.

Leánya, Radó Magda férjhez ment régebben egy temesvári ortodox fiatalemberhez, akivel együtt élnek Hollywoodban. Így a „helyesbítés” csakis Radó Gyulára vonatkozhat és mi sem értjük, miért akar most árjává lenni? Talán a „konjunktúra”? Tudtunkkal a női divat is forradalmi változáson ment át az utóbbi időben. De olyan rendelkezésről még nem hallottunk, hogy egy-egy őszi-tavaszi kabátot csak akkor lehet eladni, ha Radó Gyula ur nem zsidó, hanem árja apától származott!

Nem tudjuk, hogy e pillanatban milyen idős lehet Radó Gyula aradi kereskedő, de bizonyára túl van az ötvenen. Miért kell jól megalapozott vagyonnal (vagy azt féltől?) ilyen kalandos ügyekbe bocsájtkozni? Nem azért írjuk ezt, mintha a zsidóság nem bírná ki, hogy Pölzl volt-e az illető urnak az atyja, hanem csak azért, mert a társadalomban mégis a zsidókat tartják általában izléstelennek. — amiért hasonló lépésre ragadtatja magát egy-egy „fia”. Aminthogy az ügyvel kapcsolatban meg is írta az egyik aradi lap: „csendesebben, finomabban, kevesebb kegyeletértéssel tessék az ilyesmit intézni”.

Mi is utána mondjuk: kevesebb kegyeletértéssel...

Kovács Aurélia magyar lányt megvédi a „Porunca Vremii”

Újra közhellyel kezdjük. Amikor zsidóellenesnek kell lenni, akkor leomlanak a nemzeti ellentétek és nem is veszik tekintetbe, hogy milyen mélyreható ellentétek vannak egy-egy nép között. Példa erre az a cikk, amelyet a „Porunca Vremii” írt a napokban egy Kovács Aurélia cskimegyei magyar leány levele alapján, amelyet a lapnak írt.

Megható mese keretében írja le Kovács Aurélia, hogy anyja 18 éves gyönyörű székegy leánya volt 1923-ban, amikor Bukaresztbe ment és ott egy Westfried nevű zsidóhoz állott be szakácsnőnek. És ahogy már az ilyen mesékben lenni szokott, a „fiatalúr” és a talusi ártatlanság között állítólag viszony szövődött. „Ennek az átkozott viszonyznak gyümölcse” — vagyok én, írja Aurélia, s most, hogy pénzt kérek „apámtól,” az tudni sem akar rólam. Azt írja, hogy nagyamya nevelte, aki jó volt és megértő bukkolt leányával szemben, csak az a zsidó volt mindig kegyetlen és tudni sem akar róla.

Természetesen a bíróságra tartozott és tartozik az, hogy vajjon Kovács Gizellával 1923-ban mi is történt. Ehhez a krónikásknak semmi köze nincs. Nem mondjuk, hogy hihetetlen a történet, mert történetek hasonló esetek minden időkben és mindenhol. De viszont sokszor eselben zsarolási manővernek tűnt az egész, amelyet azután likvidáltak.

Bennünket az üggy egészen más szempontból érdekel. Ami számunkra kuriózitás, az, hogy egy szélsőségesen nacionalista bukaresti lap üldözött és megcsufolt keresztény testvérének ismeri el a székegy kislányt, akinek volt, vagy valódi igazán meglobogtatja olvasóközönsége előtt azzal a félreérthetetlen és nem is tagadott céllal, hogy a zsidók elleni gyűlöletet fokozza. E célból még a cskimegyei kislány esetét is feltalálja abban a tónusban és beállításban, amely neki legjobban megfelel.

Inscris in registrul publicatiunilor periodice prin ordonanța No. 9/1938. Dos. No. 805/1938. Tribunalul Bihor, Sectia III-a.

Naptár 5700

Péntek: Av 26, augusztus 30.
Szombat: Av 27, aug. 31. 6: שבת
Heli szidra: רחוק
Heli halhora: עני סויערה
Szombat kezdete: 6.52
gyertyagyújtás 7.02
Isteniszület kezdete 7.12
Szombat befejezése 8.09
Ros-Chodes Elul bencsolás.
Szeptember 3—4-én: Ros-Chodes.

Mit jelent - zsidónak lenni?

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: a tiszta, egyetlen istenséget, amely volt, van és lesz az örökkévalóságig megismerni, vallani és tisztelni, olyan hittel binni, amely minden hatalmazst, minden letist és bálványimádást, minden emberi istenítést és minden babonát kizár.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: az erkölcs és erény apostolálul szegődni, tartózkodni a büntől, a gonosz hatalmakot és romboló szenvedélyeket leigázni.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: a körülhatatlan igazság elveit, a hajthatatlan jogerést alapjait megerősíteni.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: a legmelegebb szeretetet érezni embertársaink iránt, ezt a szeretetet nemcsak folyton az ajkamon hordani, hanem azon munkálkodni, hogy az a szeretet hussá és vérré váljon a lélekben és a szívben és minden cselekedetben.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: ezt a szeretetet és nemességet akként értelmezni és akként tanulni minden ember iránt, hogy előbb nem kell a kérdést feltenni: milyen templomba jársz? milyen fajhoz tartozol? hol ringott haidan a bölcsőd?

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: erkölcsös, tiszta családi életet többre becsülni, mint minden élvezetet, szórakozást és mulatságot.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: beidást és meggyőződés szerint keretni az üdvösséget és másoknak a saját módjuk szerint ugyanezt megengedni, nem gyakorolni szellemi kényszert és nem pártfogolni a szellemi büntetőöröket.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: küzdeni a vallás és hit szabadságáért és a türelmesség és humanizmus zászlaját mindenkor tennen lojoktatni.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: az idealizmust többre becsülni a föld minden drágaságánál és lelkesedni egy eszméért és ha kell, a legnagyobb áldozatot kozni érte.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: némes büszkeséggel ramutalni azokra a sebekre, amelyeket három ezredév útott azokon, akiknek nem volt más bűnk,

minthogy reggel és este összetett kezekkel elmondották: Semá Jiszroel! Halljad Izrael! Adonaj a mi Istenünk egyetlen, egységes és örökkévaló!

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: szent elégtétel érzésével gondolni egy népre, amely a legnagyobb gondolkodókat, költőket, énekeseket, zsolárosokat és prófétaikat adta a világnak, amelynek emléjén az egész emberiség teleszítja magát vallással és emberszeretettel.

ZSIDÓNAK LENNI AZT JELENTI: a halhatatlanságért munkálkodni és előkészíteni azt az időt, amikor a testvériesülés messiása belelji a kürtjébe, hogy hirdesse az elnyomottaknak a szabadságot, a halottaknak a feltámadást, a megbántottak lelgesgítését, a letiprítottak felemelését, egy nép ártatlan áldozatainak, akik évről-évre vezettek a gyűlölet kardéle miatt, szerencsétlenség és türelmetlenség alatt, amely a szeretet és jog darcába rejtőzik.

Ez a zsidó! Ezt jelenti: zsidónak lenni!

— ESKÜVŐ. Vadas Anna és dr. Vajda István nagyváradi főrabbi vasdnap tartják esküvőüket a nagyváradi Cion-templomban déli egy óraker, melyen szivesen látják híveiket, tanítványaikat, rokonaikat és ismerőseiket.

— „A zsidó ifjak nem jelennek meg a katonai előképzési gyakorlatokon.” A temesvári kerületi katonai előképzési felügyelőség közleményt adott ki, amelyben felhívja a katonai előképzés keretébe tartozó tisztelket és ifjakat, hogy szeptember 1-én jelenjenek meg a szokásos kiképzőgyakorlatok megkezdésére. A felhívás szigorú büntetést helyez kiltátsábo mindama ifjak számára, akik nem jelennek meg a gyakorlatokon, majd meqemliti, hogy a „zsidó előképzősök nem jelennek meg.” A felügyelőség felhívásának szövege bővebb magyarázatot nem tartalmaz és így az nyilván ugy értelmezendő, hogy az augusztus 9-i rendeletörvény elveinek megfelelően a zsidó ifjak nem részesülnek előzetes katonai kiképzésben.

LEGIDEALISABB HASHAJTÓ, VERTISZTÍTÓ, epehajtó a dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrendszeres, rossz emésztés, gyomorrontás, feltuódás, ayomor- és bélféjdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— Kiltűnő referenciákkal rendelkező és szerényigényű, iskolázott és jesivát látogató, modern, jómegjelenésű, kellemes lenorhangu fiatalember, aki elsorangu előimádkozó és bál-kojre, periekt román, héber és magyar, adminisztrációs munkákban (levelezés, gépirás stb.) jártas, pedagógiailag is képzett — hitoktató és héber nyelv tanító elhelyezkedést keres kisebb hitközségénél vagy más hasonló intézménynél. Elmenne esetleg a nagyünnepekre az előimádkozást elvégezni. — Megkeresések „More Ivri” felicgére a kiadóba.

— Moshe Shertok kihallgatáson a palesztinai hadsereg főparancsnokánál. — Moshe Shertok, a Jewish Agency politikaosztályának vezetője hosszas megbeszélést folytatott a palesztinai kormány bevándorlási ügyosztályának vezetőjével, valamint a kormány főtitkárával. A megbeszélések tárgyatát a napirenden lévő alija kérdések képezték. Shertokot kihallgatáson fogadta a palesztinai hadsereg főparancsnoka is, akivel ugyancsak hosszszas tanácskozást folytatott a Jewish Agency politikai osztályának vezetője.

— Személyi változások az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség temesvári központjánál. Erdékes személyi változások történtek a cionista Szövetség központi vezetésénél. Dr. Mózes László főtitkár, tekintettel arra, hogy rövidesen Palesztinába költözik, lemondott állásáról, amelyet ideiglenesen Lóbl Lajos, a Keren Hajjesod főtitkára fog betölteni. Akik ismerik Lóbl Lajos agilitását, cionista képzettségét és rátermelttségét, azok örömmel üdvözlik új pozicójában is, ahol nehézmunka vár rá, de ismerve képességeit, úgy érezzük, hogy a munkát — eddigi Kh. munkássága mellett — el tudja majd maradéktalanul végezni, legalább is olyan mértékben, ahogy az eddig volt.

— Iskolás gyermekeket ort. izr. intelligens család ellátására elloagad, gondos felügyelet, Str. D. Cantemir 42 A. ajtó 1.

— A zsidók és a magyarországi gabonakereskedelem. A második zsidótörvény alkalmazása igen tevékenyen folyik. A zsidók kiküszöbölése a gabonakereskedelemben befejezett tény.

— KOLOZSVÁRON keresse fel a CARMEL ort. kóser vendéglőt. Calea Regele Ferdinand 33. (Str. Dacia sarkon, a Regal kávéházzal szemben), ahol pontos kiszolgálás mellett a legjobban étkezhet.

— Újabb orvoselbocsátások. A zsidótörvény alapján az egészségügyi és munkügyi miniszterium a következő betegsegélyző orvosokat, gyógyszerészeket bocsátotta el állásukból augusztus 15-től kezdődőleg: Dr. Scraatos Vera, bőrgyógyász, Bucuresti; dr. Schineanu Lazar, belgyógyász, Bukarest; dr. Novac Sinai bőrgyógyász, Bukarest; dr. Aurian Blajeni Corneliu sebészorvos, Bukarest; dr. Blechmann Mauriciu tüdőorvos, Bukarest; Popescu Ritta gyógyszerész, Bacau; Feldmann Mária gyógyszerész, Constanta; Singer Sigismund belgyógyász, Craiova; dr. Beer Emanuel főorvos, Dej; dr. Herman Árpád belgyógyász, Petrozsény; Feldmann Ávrám gyógyszerész, Petrozsény; dr. Sternbach Josif gyermekorvos, Ploesti; dr. Richter Alexandru belgyógyász, Szatmár; dr. Blum Edmund betegsegélyző körorvos, Szatmár; dr. Mendel Nicolae körorvos, Carei; dr. Kertész Ármin körorvos, Carei; dr. Sternberg Vasile körorvos, Sziget; dr. Solomon Maximilian, körorvos, Borsa.

— Iskolásleányt teljes ellátásra előgagd kéttagu ort. kóser uticsalád. Gondos felügyelet, kertes lakás, közel minden iskolához. Cim: Izv. Goldstein Jakabné, Oradea, str. Oltenia 5-a.

— Kereskedelmi tárgyalások Törökország, Egyiptom és Palesztina között. Az ankarai rádió közlte, hogy a török kereskedelmi miniszterium delegációt küldött Szíriába, Palesztinába és Egyiptomba, hogy árucserékérdéseiről tárgyaljon. A török delegáció nemcsak a kormány illetékes tényszóival, hanem a Jewish Agencyvel és a zsidó kereskedelmi és iparkamarával is tárgyalásokat fog folytatni. Egyiptom jeruzsálemi konzulja a palesztinai zsidó kereskedelmi kamara megbízottjainak kíséretében Kairóba utazott, ahol az egyiptomi kereskedelmi miniszteriumban a Palesztinának való gabonaszállítások kérdéséről tárgyaltak. A kereskedelmi miniszteriumot különösen a szomszéd országokba való áruszállítás kérdése foglalkoztatta, tekintettel az utóbbi időben felmerült szállítási nehézségekre, valamint arra a körülményre, hogy a beyruhi francia hatóságok elrendelték azon palesztinai hajók visszaküldését, amelyek egyiptomi árut visznek Beyruthba.

Reb Zecharje le lett forrázva. Az örömsugár kezdeti closzani szeméből.

— Az egyedüli reménye összedől. Reb Oserban bizott, hogy kivándorolhat és most vége mindennek. Megfogta a 10 forintot, visszaadta Reb Osernak, mondván:

— Ezt nem fogadom el. Vagy teljesíti vágyamat és ad, mint már mondtam, vagy nem kell semmi. Ellenben arra kérem, adjon nekem egy írást arról, hogy nem kaptam öntől semmit, mert ha Isten engem mégis kíségt maga nélkül, ne gondolják az emberek, akik önt most nálam látják, hogy öntől ered az én szerencsém.

— Ezt szivesen megteszem. Reb Zecharje dikált és Reb Oser írta és aláírta.

Az idő kerek fordult egy nagyot. Reb Zecharje már régen amerikai állampolgár lett. Kezdetben teasorogató volt, később teagyáros. Volt saját autója. Reb Peszachnak igaza volt. — Autó, felhőkercioi... Volt nagy bérpalotája. Vállalatot virágoztak. Gyermekeit mind kivette. Vállalatában dolgoztak. Reb Zecharjenak napról-napra jobban ment sora. Reb Osernek pedig napról-napra rosszabbul. Reb Oser szívszorogva látta, milyen viszonyok következtek be. Aki még tegnap tegezte, ma már csak fejébcenve viszonzozta köszönetét. Ő, a „csaló zsidó”, ő, akinek az egész falu tartozik, ő pedig senkinek. Ő, a „zsidó vérszopó”, ő, aki hitelle adott árut minden nem-zsidónak, azonban hitorsosainak keveset. Ő, a „beszélvargó”, ő, akinek ősei már a 48-as szabadságharcban bonvédek voltak, Bátorágkialtó János és Kitar-

Hátha okuknak ebből a való történetből azok, akiket illet?...

— A zsidótörvény alapján elbocsájtott szalonai városi tisztviselők felelősségét jelentették be. (Nagyszalonta.) Megirtuk, hogy belügyminiszteri rendeletek — még a zsidótörvény megjelenése előtt — a város vezetősége azonnali hatállyal elbocsátotta állásából Horváth Nándor állatorvos és özv. Mezei Imréné villanytelepi tisztviselőt, mert zsidó vallású. Az elbocsájtott két városi tisztviselő megfellebbezte a város vezetőségétől szerzett értesülésünk szerint a kolozsvári közgazdasági tábla már ki is tüzte a felelősségi tárgyalást. Özv. Mezei Imréné felelősségét szeptember 27-én tárgyalja, Horváth Nándor állatorvosét pedig október 1-én. A közgazdasági tábla utasította Szalonta városát, hogy a tárgyalás időpontját terjessze fel a két elbocsájtott tisztviselő összes aktáit.

— Stern Aliz végzett zongoratanárnő, a clujji Salomon Kató vendégségével, zenéolvadását Satumaren augusztus 20-án délelőtti 10 órakor Dr. Dragoş Teofil 2. szám alatt megnyitja. Ugyanakkor zongoratanítását kezdőknek és haladóknak megkezdte.

— Az egész Jisuv gyászolja Jabotinskyt. Jabotinsky halálának híre mely benyomást keltett az egész palesztinai jisuvban. A halálhír vétele után gyászüléseket tartottak a nemzeti intézmények és fórumok. A Jewish Agency jeruzsálemi székházában hivatalos gyászünnepeket tartottak a cionista intézmények részvételével. Jischak Grünbaum, az ekzekutív tagja és Léb Jaffe, a Keren Hajesod igazgatója tartottak emlékbeszédeket. A Vad Leumi is gyászültést tartott, amelynek keretében Jischak Ben Cvi, a nemzeti tanács elnöke, aki tudvalevően tagja volt a zsidó légiónak, valamint Rav Meir Berlin, a Mizrahi elnöke és dr. Altman parentálták el Jabotinskyt. Tel-Avivban a városi tanács, Haitában pedig a zsidó közösség tartott gyászültést. Augusztus 6-án délután 4 órától hat óráig, amikor Newyorkban temették Jabotinskyt, a Vaad Leumi rendelőterébe Palesztina összes zsidó üzletei és üzemei zárva voltak. A különböző palesztinai zsinagógákban gyászistentiszteletek voltak.

— Árjásítási kormánybiztosok Szlovákiában. A német távirati iroda jelenti: A szlovák tartományok közgazdasági főnökei vasárnapi értekezletet tartottak. Mach belügyminiszter felvilágosítást adott a magyarországi állami tisztviselőknek a kormány által a jövőben hozandó gazdasági és társadalmi természetű intézkedésekre vonatkozólag. Tuka miniszterelnök a gazdasági élet megszervezésére és árjásításra vonatkozó elveket ismeltette. A szlovák kormány — mondotta rendkívüli árjásítási biztosokat fog kinevezni, akik együttműködnek majd a közgazdasági főnökökkel.

Comunitatea Autonomă Ortodoxă din Deva

No. 101—1940. Deva, la 23 August, 1940.

PÁLYAZAT.

Keresünk egy, a szabadságon levő fő-rabbink helyettesítésére alkalmas egyént, aki a rabbinkon visszatérte, vagy amig hitközségünk ezt a tisztséget betölteni kívánja, ellátja a fő-rabbi funkciókat. Képesítést, életkort, családi, katonai és állampolgársági helyzetet, valamint fizetési igényeket feltüntetve pályázatokat folyó évi szept. hó 8-ig küldendők be. Később érkezők nem vétettek figyelembe. Utiköltség csak meghívottaknak lesz térítve.

Hitközségi Előljáráság.

Példaadás az erdélyi zsidóságnak...

Az aradi zsidó közösség nem fogadja vissza azokat, akik hitlenül elhagyják zsidóságukat

Az aradi zsidóság volt az, — a régebbi időkben, — amely az asszimiláció legteljesebb propagálója volt és amely úgy vélte, hogy a beolvadás hirtelre való hivatása és célja a zsidóság vezetőinek és intézményeinek. Jótékonyak voltak, de a zsidóságot olyanak tekintették, mintha az egy reformok megérett ösi valami volna, amely kiöregedett és új lendületet egyedül és kizárólag a hasonulás, a beolvadás adhat.

Annál meglepőbb most, hogy az aradi zsidóság jelenlegi vezetői milyen bámulatosan önrzetes hangon szólanak meg. Lendületről és hatalmas erkölcsi hátrásról tesznek tanúságot, amikor szakítanak a tradíciókat megtagadó „iradiócióval” a minden igyekezetükkel azon vannak, hogy az aradi zsidóságot visszavigyük arra az útra, amely az intranzigens, lelkes, meg nem alkuvó zsidóságot jelenti. Különösen a hitközségi jelenlegi vezetői, Lakatos Aladár elnökkel az éten dolgozik azon, hogy kigyomlálja cseppet a régi tüneteket és az új időknél megfelelő új módszerekkel keresse azt a lehetőséget — sokszor erélyes kézzel és meg nem alkuvó akarattal — amely visszahozza a zsidóságot az ősi hamisítatlan forrásához.

Rendkívül érdekes, hogy különösen az utóbbi hónapokban menekültek az aradi zsidóság sorából igen sokan, azonban „kapuzás után” ra maradtak, mert a hitközségi előljárásága határozatot hozott a hitelhagyottak ügyében, amelynek indoklása legszébb bizonyítja annak, hogy mennyire megváltozott az aradi zsidóság hivatalos vezetőinek mentalitása, a régiekkel ellentétben. A legerélyesebb eszközökkel sem riadnak vissza és megszűntek azt a furcsa, groteszk fölfogást, mely abban csúcsosodott ki, hogy tisztelettel és megátodottsággal fogadja a zsidó közösség, amikor egy-egy kikereszeltkedett volt szíves zsidó intézményekkel szemben továbbra is jótékonykodni, sőt még hitközségi hozzájárulást is fizetni. Példaadó kell legyen az aradi hitközségi ebből állásfoglalása és helyes utat mutat valamennyi zsidó közösségnek, a kikereszeltkedettkel való egyedül helyes és megfelelő bánásmódra.

AKIK ROSSZUL VALASZTOTTAK MEG AZ IDŐ-PONTOT.

Az utóbbi hetekben igen sokan tértek ki az aradi zsidóság köréből, ahogy azt a hitközségi jelentés jelenti: „akkor teljesen hamis és ésszerűtlen elgondolásoktól vezérelve, ennyire felülbes és nagy löngben stietek elhagyni őseik hitét”.

Visszont nagyon érdekes, hogy július 23-án Arad város anyakönyvi hivatala hivatalosan arról értesítette az aradi rabbiságot, hogy a Temesi Királyi Helytartóság 176-1940 szám alatt a legutóbbi kiterék kilépési nyilatkozatát, kivétel nélkül, valamennyit megsemmisítte.

Igy érvénytelenek lettek a következő kijelentések: Özv. Pelegri Mihályné, sz. Deutch Erzsébet, ház-tartásbeli; Frank Réza Irén, háztartásbeli; Radó Gyula, kontektó áruház tulajdonos; Turó Péterné, sz. Frank Juliánna; Komló Elemér, magántisztviselő; Berkovits Dánielné, sz. Collarini Cecel; özv. Kiss Adámné, sz. Lőw Szidónia; Gutbrod Pálné, sz. Steiner Aranka; Zélig Ignácz Gyula, a „Carmen” szállítási vállalat igazgatója; Czettel Fülöp, furniros (Visken született Máramarosban, 1868-ban és most unáris lelt); dr. Stauber Andor, orvos és felesége; Hirsch Jenő, vendégfogó; Geller Mátyas, kereskedő; Busztin Sándor, mérnök; Georgiades László, kereskedőség és felesége; dr. Nedellárné, sz. Mátra Pirokka dr., orvos; Weisz Ödön Aladárné, sz. Bekési Pirokka; Juhász Bélané, sz. Rotter Irma Anna; Beck Alajos, magántisztviselő; Princz Jánosné, sz. Heller Adél; Faragó Magda, háztartásbeli.

MIT HATAROZOTT A HITKOZSEG A KITEREK-KEL KAPCSOLATBAN?

Talán legjobb lesz, ha azonnal az indoklást adjuk, ahogy azt a hitközségi hivatalosan közölte: „Az aradi zsidó hitközség (mily szép, hogy már nem izz,

vagy mozesvallásu) előljárásága, a zsidóság iránt érzett forró szeretetben és törhetetlen hűségében és éppen ezekben az időkben, amidőn népiük történelmének legsötétebb idejét éli, az utóbbi hónapok sorozatos hitelhagyásait nem nézheti tovább csak a fáfáalmas lemondás passzív érzéssel, hanem az aktív öntentartás és tagjai lelki ellenállásának fokozására, foglalkozott a hitelhagyottak ügyével, akik hitelhagyásuk folytán természetesen már nem tagjai hitközségüknek és megállapította, hogy különösen az utóbbi időkben, a hitelhagyottak köreiben a következő tünetek észlelhetők:

1. A hitelhagyottak igyekeznek a hitközségi akciókban résztvenni és azokat jótékony hozzájárulásaikkal támogatni.
2. A hitelhagyottak és azok családtagjai gyakran és nagy számban látogatják a hitközségi intézményeket, rendezvényeket és a jótékony intézmények rendezvényeit, ami a hitközségünk tagjaira demoralizáló hatással van.
3. Egyes zsidó jótékony egyletekben a hitelhagyottak feltűnő nagy számmal tagokként szerepelnek és végül,
4. Hitelhagyásuk alkalmával egyes tagjaink előtt olyirányu igéreteket és kijelentéseket tesznek, hogy hitelhagyásuk dacára is tovább hűztek hitközségi adókat és eddigi hitközségi hozzájárulásukat minden téren fenn tartják.

Az ilyen, a zsidóságot megcsafuló és kellenetlen tünetek megakadályozása, illetve megszüntetése érdekében a hitközségi előljárásága a következő határozatot hozta:

1. Hitelhagyottaktól nem fogad el sem a hitközség, sem jótékony intézményei, vagy rendezvényei részére adományokat annál kevésbé, mert minden egyháznak megvannak a maga humanitárius és szociális intézményei és így a hitelhagyottaknak módjukban áll emberbaráti tevékenységüket annak az egyháznak keretében kifejezni, amelynek tagjává születtek.
2. Hitelhagyottakat nem hív meg sem kulturális, sem jótékony célú rendezvényeire és hasonló eljárásra főlkéri az összes zsidó egyesületeket.
3. Felhívja az összes zsidó jótékony intézményeket, hogy a hitelhagyottakat szólítsa fel tagjai sorából való kilépésre.
4. Hitközségi adót hitelhagyottaktól csak a törvény által is előírt ideig, vagyis a kiterési év végéig fogad el.
5. Felhívja a hitközségi mindazon tagjait, akik a hitelhagyottakkal még érintkeznek, hogy értessek meg már végül a hitelhagyottakkal, hogy a zsidóság azoktól, akik a veszély orájában a fennmaradásért küzdő közösséget meglágtadák és hittevéseiket elhagyták, anyagi támogatást semmiképpen sem fogad el.

Ex önrzetes, bátor kiállítás! Követendő példa és mintája annak, hogy a mai időkben hogyan kell viselkedni azokkal szemben, akik a legnagyobb életveszély óráiban akartak menekülni. A helyes kormányintézkedések után, a zsidóságon belül is regenerálni kell öntudatunkat és a tudatlodon való kiközösítés után következní kell a zsidóságból való kiközösítésnek is. Érezzék mind hatékonyabban teitük következményeit, hogy ezental sem ők, sem mások ne góllálják el a zsidó közösséghez való tartozandóságuk értékét és örökidőkre szóló tartalmát sohasem!

PÁLYAZAT.

Államilag képesített, az állami elemi és középiskolák izr. vallású tanulóiának hitoktatására jogosított hitoktatót keresünk. Okmány másolatokkal és fizetési igényekkel felszerelt ajánlatok Comunitatea Bis. Evr. din RESITA küldendők.

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

fontoson Szucsava könyveken vannak sokan.

— Kik maradtak Csernovitzban a vezetők közül? — kérдем. Igen érdekes, hogy ott maradt a messzi földön is tisztelt fő-rabbi, Ráth Salom, meg a hitközségi hivatalos fő-rabbi, dr. Mark Jakob is. A cionista vezetők közül: dr. Thodor Weisselberger, dr. Benedikt Kasvan, prof. Gronits, dr. Josif Mann, akik közül számosat ismert az erdélyi zsidóság is, mert több ízben jártak mifelénk.

Érdekes és nem volna objektivek, ha elhallgatnánk, hogy minden tetszám szabadon működhet, nem nyultak hozzájuk, csak nagy adókat kell fizessenek.

9.

Lezárták a határt.

A szovjet ma már mindenütt lezárta a határt. Kivétel csak azoknál tesznek, akik technikailag képzettek, mert szakmunkásokat a birodalom többi részében jól tudnak foglalkoztatni.

Az elmúlt napokban a lezárt határ dacára át akart menni egy száz főből álló csoport. A román hatóságok minden tekintetben rendelkezésükre állottak, sőt kocsikat is adtak nekik — hogy át lépjenek a határt Dornesti-nél, azonban nem fogadják be őket és most nem tudják, mihez kezdjenek, mert mindenüket eladták, hogy utiköltségre legyen, most pedig ott állanak a határnál: előltük a lezárt sorompók, mögöttük semmi, mert egyéni egzisztenciájukat felszámolták. Érdekes, hogy az orosz konzul is támogatta őket, de ez sem számít semmit.

Száz jelentkező közül négyet engedtek csak át. Többek között egy fiatal varrónő is át akart menni, de nem engedték be, hiába kérte a határőröket... visszasküldték. Azután jöttek olyan zsidó fiúk is, akik Olaszországban tanultak az ottani egyetemeken és most vissza akartak menni szüleikhez Csernovitzba, de nem engedték be őket sem. Most a határ mentén ödöngenek. Az orosz hadseregtől nem mond semmi kifogásolni valót.

10.

Összefoglalás.

Általában nem beszél lelkesedéssel, de viszont ez az informátor gazdag ember volt, akinek természetesen lád, hogy ott kellett hagynia mindent. Ha le is vonunk valamit elbeszélésének százzszázlábából, akkor is marad annyi, hogy ne lelkesedjen senki azért és ne mondja, hogy ott tejjel-mézszel folyó Kanaán van, ahol minden jó... mert végső impresszióm az, — hogy nem minden olyan jó ott...

A korszellem gyözedelmekedik az európai államokban

Ha elővesszük Európa térképét a zsidókra vonatkozó intézkedések szempondjából, úgy látnék, hogy a brit szigetország és a szovjet kivételével, mindenütt történetek mostanában zsidóellenes intézkedések. Teljesen céltalan és fölösleges munka órnílyen megmozdulás az „ellenérvek” felsorakoztatására. Mindazok az indoklások, amelyek eddig sok energiát és papírt fogyasztottak: teljesen fölöslegesek. Mit írjunk meg? Talán azt, hogy mi voltunk azok, akik a monoteizmus elvárak hírdetők? Ki kíváncsi erre? Vagy hány Nobel-díjas tudóst adunk a világ-nak? Kik érdekel ma a Nobel-díj? Szóaljunk talán meg szerénny és halakn, hogy mennyit adunk az emberiségnek és mit kaptunk érte cserébe? Hiába hírdetjük, hogy aduk minden tehetségünket, leleménységünket, szorgalmunkat, hűségünket és keletünk érte — maximálisan — egy emberöltőnyi nyugalmat és kenyereket... Teljesen céltalan elvenni az érveket. Elmosta őket az idő és elárdóllték ellenünk azok a messzihordó ügyek, amelyek halomra döntöttek minden érveinket. Hiába eskarnánk az áradat ellen papirhegyeket halmozni. Kifálatni, érvelni, könyörgöni, hogy: ime nem vagyunk rosszak, jók vagyunk, hűségsek és szorgalmasak — ne tegyék velünk semmitéle kivételt — ócska fejtverek, amelyek valaha még előkerülhettek a „lomtárból”, ahova a kor szelleme dobta.

Nem szabad és nem kell többé argumentálni. Ha Franciaországban is megkezdődtek a zsidóellenes intézkedések, ha ott sem árusíthatnak többé élelmiszert, ha nincs egy talpalatnyi hely sem, ahol sárca folyt — lépteles, vagy valódi — nélkül nem tudunk jánni-kelni, akkor ne „andokoljunk”, ne jajgassunk — akkor vegyük tudomásul és állítsuk be olyképpen életünket, hogy a kerítések mögött is élhessünk mindaddig, amíg jobb megéretné jut az emberiség.

Az alábbiakban közöljük azokat az értesüléseket, amelyek a terjedéséről számolnak be és gondoljunk arra, hogy minnyen tudunk egy kis darab kenyerrőlünkhoz jutni, mert „önérzel” és egyéb szavak már csak a szótárakban maradtak meg számmunkra.

OLASZ MINTÁRA KÉSZÜLT A ZSIDÓ-TÖRVENY JUGOSZLAVIABAN.

A Cvetkovits-kormány által röviddel ezelőtt meg-hírdett gazdasági és szociális reformok között szerepel egy olasz mintára készült zsidótörvény is, melyet — a horvát lapok szerint, Pál régensherceg már állítólag alá is írt volna. Jól informált politikai körök a hírel kapcsolatosan teljes határozottsággal kijelentették, hogy a törvényt egyelőre nem léptetik életbe.

A dicsárv állam népei, különösen a szerbek mindenkor a lehető legmegértőbbek voltak a zsidósággal szemben. Polgári és más foglalk. zavartalan hírelkötában dolgoztak hazájuk érdekében, amelynek mindenkor megbecsült polgárai voltak. 70.000 fönyi zsidóság lakik a szép országban, amelynek népei életükben is jobban ragaszkodnak szabadságukhoz.

ZSIDÓELLENES INTÉZKEDÉSRE KÉSZÜLT A FRANCIA KORMÁNY.

A kormányhoz közelálló Interfrance lap tudósító követelt, hogy a zsidók számára Franciaországban külön státust állítsanak fel. Az újságíró szerint a zsidókérdés rendezése Franciaországban is égetően fontos probléma lesz. Orvosi, jogi pályákon, sajtóban, rádióban, filmben igen nagy tért hódítottak a zsidók. A néprönti kormányra ezerszámra bocsátotta be Franciaország területére az emigrans zsidókat.

A FALUSI ZSIDÓ LAKOSSÁG KÖLTÖZKÖDÉSI LEHETŐSÉGÉNEK MEGSZIGORITÁSA.

A belügyminiszter rendlete lényegesen megszigorította a falusi zsidó lakosság költözködési lehetőségeit és minden egyes lakvándorlást a rendőrvérelőigazgatóság előzetes engedélyével tett függővé. A köztársasági hatóságok már meg is kezdték a rendelet végrehajtását, ami rendkívüli mértékben

Ha mindenki gyorsan él,

egy gyorsan is használódik el. A léteér való küzdelem ma fokozott feladatok ele állítja az emberiséget és ezt a hajszát a szervezet sinyl meg. Legelőször is az idegrendszer és az emésztőszervek fáradnak bele a fokozott tempóba és a legkülönbélebb gyomor, bél, máj, epe és vesemegbetegedések lépnek fel.

A világhírű amerikai GASTRO-D. az idegek keresztül fejtü ki gyógyhatását és így a betegség okát szünteti meg és ezért a legkülönbé bereményeket értek el vele fenti megbetegedések esetében.

GASTRO-D. kapható gyógyszertárakban és drogeriákban, vagy postán rendeltethető 162 lei utánvétel mellett CSASZAR E. gyógyszer-tárában Bucuresti, Calea Victoriei 124. Orvosok is ajánlják.

megnehezíti a költözködési lehetőségeket. A községi hatóságok, elsősorban a jegyzői hivatalok és csendőrsőrk figyelmeztették a költözködekre készülő zsidó lakosokat, hogy nem kaphatnak kijelentési lapot (bulletin de schimbare), csakis a rendőrvérelőigazgatóság előzetes engedélye alapján. Így az a helyzet, hogy a zsidó lakosok áthurcolkodhatnak ugyan egyik községből a másikba, de új helyükön csak két héttig tartózkodhatnak, mint látogatók. Ha ez idő alatt nem kapják meg a rendőrvérelőigazgatóság költözködeési engedélyét, akkor kötelesek visszaférni régi lakóhelyükre.

Ami a városba költöző zsidó lakosokat illeti, ezeknek mozgási szabadsága sem tényleges, mert be-költöztetnek ugyan a városba, de a bejelentőhivatal mindaddig nem veszi tudomásul beköltözésüket, amíg a már említett engedélyt tel nem mutatják. Az engedélyt a bucuresti központi rendőrvérelőigazgatóságtól kell kérni, ami hosszadalmas hivatalos eljárás jelent és egyelőre még ismeretlenek azok a szempontok, amelyek alapján a rendőrvérelőigazgatóság ezeket a kérelmeket elbírálja.

— Orvosi hír. Dr. Nagyvid József orvos rendelését strada Alexandri 5. szám alatti házba helyezte át. (Primaria mellett). Rendel. d. e. 9—12, d. u. 3—6-ig. Röntgen. Quarz. Rövid hullám. Telefon: 22-77.

— Felmondtak a zsidó trafikosoknak.

A zsidó fözsdetelajdonosok felszólítást kaptak a Monopol hivaltaltól. Ebben a monopolléonkség közölte az érdekeltekket, hogy az autonóm monopolléonziár vég-előigazgatóságának határozata értelmében az augusztus 9-i zsidótörvény rende-léseire való tekintettel felmondanak a zsidó dohányfőzsdetelajdonosoknak és ezek számára 30 napes felmondási határidőt engedélyeznek. A felmondás augusztus 15-étől számít és szeptember 15-én jár le. Azok a zsidó dohányfőzsdetelajdonosok, akik a kedvezményes, második csoportba tartoznak, szeptember 15-ig kötelesek erre vonatkozó bizonyítékaikat elő-terjeszteni a monopolléonkséghez.

— Bucurestiben a „Népünk” né-l-dányszámonként kapható a „Modern Költ-csöknyvtár”-ban, Calea Victoriei 50. (Telefon palotával szemben, szuterén). Valamint a Tutungerie Albu-nál, str. Lip-scani 19. (Elite kávéházzal szemben.)

— Kitűnő termés Palesztinában. G. G. Masson, a palesztinai kormány mezőgaz-dasági osztályának vezetője a „Palesztina Post”-ban cikket közöl, amelyben kijelenti, hogy husz év óta nem volt olyan jó termés Palesztinában, mint amilyen ebben az esztendőben van. A mezőgazdasági szakértő ezt elsősorban az esőségek igen kedvező alakulásának, valamint annak a ténynek tudja be, hogy a chamszinok akkor jöttek, amikor az ültetvényekben már nem tehettek kárt. Masson 130.000 tonnára becsüli az idei buzatmósmót, 80 ezer tonnára az árpabuzmót és azt hiszi, hogy a durratermés kétszerese lesz a tavalyinak.

Megszabadulhat

a ruhájárárrárhulló kellemetlen fejkorpától, ha

**„HEINRICH”
PETROL-
szappant
használd.**

Megszünteti a hajhullást és korpázást, kapható minden szaküzletben

Jeruzsálem. — A héborúnak a Földközi-tengerre való kiterjesztése folytán, már azok a hajók sem közlekedhetnek, amelyek eddig Palesztina-Egyiptom útvonalon bonyolították le a személy- és áruforgalmat. Az „Atid” hajózársaság 2 hajót kölcsön adott az angol kormánynak a háboru tartamára, a térség további két hajója, valamint a számos arab és zsidó megantulejdonban levő vitorláshajók a kikötőkben vesztegelnek, minthogy minden szállítás szünetel. — Egyiptom és Palesztina között megélenkültek a gazdasági kapcsolatok. Folyó év márciusában az Egyiptomba szállított termékek 4000 fontot tettek ki. Azóta, a kölcsönös egymásrautaltság folytán, a két ország között az export-import növekedő tendenciát mutat. — 157 zsidó emigráns, akik a Trieszt-Máta útvonalon 52 napig hánykolódtak, Máltába érkeztek. A helyi angol kontroll-hivatal néhány nappal későbbben engedélyezte számukra a Palesztinába való beutazást. A 157 emigráns Törökországon és Szírián keresztül már meg is érkezett Palesztinába. — Sir Harold MacMichael, palesztinai főkormányzó kihallgatáson fogadta dr. Ludwig Lehrfreundot, a Makabi világszövetség Palesztinába érkezett vezetőjét. — Mint ismeretes Eliezer Kaplan, a cionista ekzekutív tagja és a Jewish Agency kincstárnoka hosszabb időt töltött az Egyesült Államokban igen fontos küldetésben és résztvevett az amerikai cionista szervezet legutóbbi országos konferenciáján is. Kaplan amertkai utja igen eredményes volt, főleg pénzügyi tekintetben, de politikai vonatkozásban is jelentőségteljesnek bizonyult. A Jewish Agency kincstárnoka a napokban elhagyta Amerikát és visszautazott Palesztinába. Kaplan Kinán keresztül tért vissza az országra. — Ugyancsak a napokban tért vissza Palesztinába Dél-Afrikából Dow Hos, telavivi alpolgármester és munkásvezér, aki a délafrikai Keren Hajesszód kampányban vett részt. Dow Hos utja is igen jelentős eredményeket hozott. — Leo Hermann, a Keren Hajesszód vezetőjére, a napokban tért vissza Londonból Palesztinába. Dél-Afrikán keresztül. Utjáról sajtóértekezleten számolt be. Leo Hermann elmondta, milyen impressziókkal távozott Londonból, ami az angol nép és az angol kormány magatartását illeti és hangsúlyozta, hogy angliai körökben kedvezően ítélik meg a cionizmus sorsait. Végül az afrikai kontinensen át vezető utjáról számolt be. Dél-Afrikából Tiberiasig négy napig tartott a repülőút. A sok formáltságon kívül, semmilyen nehézséget nem ütközött utja során.

Jeruzsálem. Az elmúlt héten 2927 tonna élelmiszer és ezenkívül 755.000 tojást hoztak be Palesztinába. Az importált áru összetétele a következő volt: 1318 tonna buza, 158 tonna árpa, 35 tonna liszt, 666 tonna cukor, 44 tonna kávé, 1 tonna tea, 1 tonna szemestakarmány, 20 tonna fagyaszott hús és 43 tonna borsó és bab. — A szállítási nehézségekre, valamint arra a körülményre való tekintettel, hogy a „Neser” sörgyár nem tudja kielégíteni a fagyasztási szükségleteket, új sörgyár felállítását határozták el. A vállalkozásban érdekelték még ebben a hónapban hozzálátának az építkezésekhez. Mifracz Haifa-ban új gyár létesült csontgombok előállítására. Kfar Semarjahu kolónián, amely tudvalevően németországi zsidók mintaszere Rasseo-telepítése, lengyel zsidóknak egy csoportja értekezletet tartott egy új közepes tálykolónia létesítése céljából. A szóbanforgó lengyel zsidók Kfar Semarjahu mintájára akarják megalapítani telepítésüket, amely Nahum Szokolov nevét fogja viselni. — Mintegy ötven palesztinai és transzjordániai arab tanító és tanítónő, akik nyári tanfolyamon vettek részt Jeruzsálemben, látogatást tettek a Jeruzsálemi héber egyetemen. A vendégeket dr. Werner Senator, az egyetem adminisztratív igazgatója és dr. Spiegel fogadták. Az arab tanítóknak bemutatották a keleti tudományok intézetét, a különböző gyűjteményeket, a botanikus múzeumot, a laboratóriumokat, az egyetemi könyvtárt, stb. A látottak felelt az arab vendégek nagy meglepedésüknek adták kifejezést. — A Kupa Cholim, a palesztinai zsidó munkásszervezet betegsegélyző pénztára új kórházat avatott fel Kfar Szaban.

Felhangzik a kürtjel...

Szerda reggel a világ valamennyi zsidóságában felhangzik az évezredes kürtjel. Megszólal a szent sófár hangja, hogy legnagyobb ünnepünk napjára pont a jelezze — jönnek a bűnbánati napok. Jönnek a nagy számonkérések, amikor bűnbocsánatért kell esedeznünk, mert nagy lehet a mi bűnünk száma, hiszen oly sokszor és sokkal bűntet bennünket az Örökkévaló. Nagy lehet eltévelyedésünk, ha ennyi ostrompást kell elszenvednünk szerda a világon.

Elul ősziharmatos, fájalmakkal teli félelmetes napjai itt vannak és a magunkbuzálás remegető percei mindinkább közelednek. Megszólal a kürtjel, amely nem a győzelemnek, nem a harcnak hallalja, hanem zsidó lényegünknek megfelelően arra hívja fel a zsidó tömegeket, hogy álljon csatasorba a Legfelsőbb előtt, mert következik a „nagy raptort” ideje, amikor mellett veresve kell leboruljunk az Örökkévaló színe előtt és bűnbocsánatért kell esedeznünk és remegve kérni, hogy vonuljon már el tőlünk felül a megpróbáltatások ideje.

Úvászajlor godajl jítoká, v'kajl dömo dako jísomá... Felharsan a nagy kürt és egy csendes, halk hang szól... mire az angyalok is megremegnek és hirdetik: Ime, itt az Itélet napja... Ami csendes hangunk is megszólal; ime itt a bűnbánás ideje. Azokért a bűnökért kell vezekelnünk, amelyeket a Legfelsőbbel szemben elkövetünk és amit embertársainkkal szemben elmulasztottunk. Ez a kürtjel csendüljön meg és évbén még erősebben, mint máskor, hogy elhallatszon hangja a legbűszkebb palotától, a legelhagyottabb kunyhóig is, mindenhová, ahol zsidók élnek.

Ez a kürtjel kell jelezze, hogy egy pillanatra se feledkezzék meg senkiesem az eselésekről, az idők sodrását legjobban érzőkről, mert nem tudhatjuk, hogy kire milyen ítéletet mond a bizonytalan és sötét jövő...

Zsidó, ne feledd el szűkölködő embertársaidat, ébredjen fel benned a szolidaritás érzése, mert a lelkeket az nyugtatja meg legjobban, ha önmagunkkal, zsidósággunkkal szemben megteszük mindenkor kötelességeinket. Ebben a kürtjelbe bele kell remegjen a zsidó lélek, s Elul hónapja az önmagunkra eszmélés ideje kell legyen. Tegyük elég kötelességeinknek minden irányban és ne feledkezzünk meg arról sem, amivel az év főbb hónapjaiban hetenként megszólal „kürtjelével” szemben tartozunk. A „Népiünk” sófárhangja mindenkor kötelességre int, legyen hát a mostani kürtjel jelzője annak is, hogy az év minden szakában felharsanó „kürttel” szemben megtegyük kötelességünket.

LAPUNK ÉVI ELŐFIZETESI ÁRAI BELFÖLDÖN:

Vállalatok, hitközségek, intézmények, kávéházak, klubok és vendéglők 1000 lei
Erdélyben 400 lei
Az okiráltságban 500 lei

KÜLFÖLDÖN:

Jugoszláviában 200 dinár
Magyarországon 25 pengő

Kényelmes Pensió!
Elsőrendű or. kóser vendéglő és bodega
Gelbstein-nál, București
Str. Azilul de Noapte 12. Telefon 392-15
Olcsó és pontos kiszolgálás

H-U-M-O-R

A HIVATALOS RABBI

A cári Oroszországban egyetemi műveltséget követeltek meg a rabbiktól. A községeknek emiatt két-féle rabbijuk volt. Az igazai, a vallásos és tanult, t. i. jeftván tanult. És egy második, aki orvos, ügyvéd, vagy mérnök volt tulajdonképpen, néha még a háber betűkkel is hadilábon állott, de a hatóságokkal szemben, mint a község rabbija szerepelt. Ezekről rengeteg adoma járja. Például:

Jón a zsidó, hogy bejelentse a hivatalos rabbinnál, gyermeke született.

— Hogy hívják? — kérdezi a rabbi.

— Don a neve, — válaszolja a zsidó.

A „rabbi” felháborodik:

— Hát ez miféle név? A zsidó neveket már egészen cserben hagyják? Az egyik Donnak nevezet el a gyermekét, a másik majd Dnyepernek fogja hívni, a harmadik éppenséggel Volgának! Mi lesz így a régi jó zsidó erkölcsökkel?...

Chanukka szombatján prédikált a hivatalos rabbi. A József dicséretét zongli:

— Nagy cáddik volt ez a Jozep. Zulejka, a szépek-szépje, szemet veitét rá, egyre ostromolta a szerelmével, de ő hűségesen megőrizte az ártatlanságát, nem lett hűtlen gazdjához és Istenéhez. A végén Zulejka megragadta a ruháját. De ez sem tört meg Jozep akaratát. Ott hagyta az öltöztétét és kirobant meztelenül az utcára. És ez nem volt kicsi áldozat, testvéreim! Hiszen Válesev paraszája idejében történt a dolg, tehát a legnagyobb lagyban!...

A SZEGÉNY ÉS A GAZDAG DIALÓGUSA

A szegény: A támogatásodat kérem!

A gazdag: Találod ki, adok-e vagy sem? Ha eltalálsz a szándékodat, kapsz pénzt. Ha nem találsz el, nem kapsz semmit.

A szegény: Nem akarsz adni!

A gazdag: Most már mindenképpen nem kell adnom. Ha eltalálsz az igazat, nem kell adnom, hiszen te magad kijelentetted, hogy nem adok. Ha nem találsz el, akkor meg nem teljesítetted a feltételemet.

A szegény: Mindenképpen fizetned kell. Eltaláltam az igazat, fizetned kell, mert teljesítetted a feltételeket. Ha meg nem volt szándékodban adni, akkor tévedtem, mert nem az igazat mondtam.

A gazdag: Látom ravasz fickó vagy, akárcsak jómagam. De mégis van külfönbség köztünk. Engem vagyonhoz segít az ravaszságom. Neked a ravaszág is csak koldusi sorsot juttatott. Végeredményben tehát nekem van igazam és üres kézzel kell odébbállni!

HA NINCS PARAZS!

David Friedländer idejében rabbi Cevi Hirs Vordiszlaver volt a berlini prédikátor. Egyszer vita keletkezett köztük és Friedländer hívei között. Az istentisztelet reformja volt a vitájuk tárgya. Friedländerék váitig állították, hogy a megszentelt templom és imarand fokozni fogja a valóságoságot. A rabbi egy anekdotával világította meg a kérdést. Így szólt:

— Az egyik kereskedő megjárta a leipzig-i vásárt és jó fizeteket csinált. Ajándékokkal megrakodva jött haza. Volt egy öreg szolgálója. Neki is hozott vásárlást: egy kis fufutót, hogy ne kelljen egyre a lélekzetével lángra lobbantania a tüzet a szamovár alatt. Az öregasszony örült az ajándéknak. Szaladt a konyhába, hogy kipróbálja. Rendbehozta a szamovárt és nekilátott, hogy a fufutót működésbe hozza. Perceken át, negyedórán át dolgozott vele, de hiába. A szamovár féghideg maradt. Magából kikelve rohant a gazdjához:

— Na, szép vásárlást hozott nekem! Nem ér egy labatkát sem!

A kereskedő nem volt rest, kiment a konyhába körülnézni. Látja, hogy az öregasszony megtöltötte vízzel a szamovárt, szemet és gyufát rendezett el a kemencében, de nem tett parazsat is melléje. Kinevette az öregasszonyt:

— Ó, te hülyék-hülyéje! Mit ér a világ minden fufutója, ha nincs egy csipetnyi parázs sem a kemencében!

BUN DE IMPRIMAT.
„GRAFICA”, ORADEA